Выходить у Львовѣ що дня (кромѣ недѣль и р. кат. свять) о 5-ой годинѣ по полудни.

Администрація вôдъ ч. 8 улиця Чарнецкого.

Редакція ул. Францишканьска ч. 10, дверѣ 10.

Письма приймають ся лишь франкованй.

Рекламаціи неопечатанй вôльнй ôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Газеты Львôвскои“.

Предплата у Львовѣ въ Администраціи „Газеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провинціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к.
на чверть року . 60 к.
мѣсячно . . . . 20 к.
Поодиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . . . 45 к.
Поодиноке число 3 кр

Ч. 201. | Нинѣ: гр. к. Чудо св. Пр. Р. п. Б. С. Завтра: рим. к. Том. Януарія | Недѣля 18 (6) вересня 1892. | Всходъ сонця 5 г. 43 м.; заходъ 6 г. 4 м. Баром. 769 терм. + 27·0° + 15·0°. | Рôкъ II.

Краевый буджетъ школьный на 1893 р.

Комісія буджетова залагодила на онегдашнôмъ засѣданю прелімінарь краевого фонду школьного на 1893 р. На засѣданю комісіѣ бувъ также віце-президентъ краевои Рады школьнои, дръ Бобжиньскій, котрый дававъ комісіи потрѣбнй поясненя.

Краева Рада школьна и Выдѣлъ краевый прелімінували выдатки въ сумѣ 1,548.647 зр., доходы въ сумѣ 198.748 зр., а зъ того выходить недоборъ до покрытя зъ фондôвъ краевыхъ въ сумѣ 1,349.899 зр.

Въ справозданю комісіѣ сказано, що о скôлько въ першôй и другôй половинѣ сего десятилѣтя причиною постôйного пôдвысшуваня выдаткôвъ, було головно закладане новыхъ школъ, зъ котрыхъ велике число позôставало на папери зъ причины браку будынку и учителя, о стôлько причиною збôльшуваня ся выдаткôвъ въ послѣдныхъ рокахъ есть робота органiзацiйна, яку переводить краева Рада школьна практично и енергiчно.

Полѣпшене долѣ учителѣвъ школъ народныхъ, а также пôдвысшене стiпендiй для кандидатôвъ стану учительского, хочь введене въ жите ажь сего року, не позôстало безъ вплыву на число молодежи, що вôддае ся званю учительскому: — по лѣтныхъ вакацiяхъ зголосило ся значно бôльше число ученикôвъ до запису въ семiнарiяхъ учительскихъ, есть отже надѣя, що незадовго число учителѣвъ вôдповѣсть въ бôльшôй мѣрѣ постôйному зростови фреквенцiѣ.

Въ выконаню закона зъ 1889 р., предкладае краева Рада школьна, щобы край причинивъ ся до ремунерацiѣ за науку религiѣ въ сумѣ вôсемъ разôвъ бôльшôй, якъ выдано три роки тому назадъ на ту цѣль. а выдатокъ той вôдповѣдаючiй высказанôй Соймомъ воли и выйшовшiй изъ справедливого оцѣнюваня религiѣ за головну пôдставу выхованя, есть — пôсля думки комiсiѣ — не лишь доказомъ, що Соймъ шануе працю духовеньства и цѣнить еѣ, але также при гармонѣйнôмъ спôвдѣланю краевои Рады школьнои и ординарiятôвъ епископскихъ, вплыне безъ сумнѣву на правильне веденє науки религiѣ.

Дальше пôднесено въ справозданю, що въ почутю, що далеко бôльше вôдъ скôлькости школъ есть ихъ якôсть мѣрою вартости школьництва, що отже тамъ, де нема до того здорового будынку, або де учитель не вôдповѣдае задачѣ, заложене школы есть ще передчасне, старае ся краева Рада школьна надолужити повôльне отвиране новыхъ школъ черезъ доповнюване и улѣпшуване истнуючихъ школъ, а именно черезъ скрѣплене надзору и енергiчне его выконуване, черезъ зниженє цѣнъ книжокъ школьныхъ а передовсѣмъ черезъ неутомиму працю на поли педагогiчнôмъ, розвиваючи духа инiцiятивы а однакъ здержуючись вôдъ реформъ занадто наглыхъ и до морального грунту краю нашого непримѣнимыхъ. Праця та — на поглядъ комiсiѣ — причинить ся безъ сумнѣву до постепенного усуваня на жаль досыть численныхъ, въ справозданяхъ комiсiѣ и розправахъ соймовыхъ а навѣть справозданю краевои Рады школьнои пôдношеныхъ уемныхъ сторôнъ нашого школьництва. Доказомъ тои працѣ есть маюча войти въ жите въ 1893 р. змѣна плянôвъ науковыхъ въ школахъ народныхъ, котра такъ само, якъ значне число ново выготовленыхъ книжокъ школьныхъ, опираючихъ ся на припорученôмъ комiсiею вôдрôжненю школы сѣльскои вôдъ мѣскои и индивiдуалiзованю, причинить ся безъ сумнѣву до практичного напряму въ школьництвѣ. Выразомъ того есть дальше заведене четвертого року науки въ кôлькохъ семiнарiяхъ учительскихъ, головно въ цѣли переведеня змѣненои програмы зъ розширеною програмою науки господарства сѣльского.

Въ справозданю пôднесено дальше, що органiзацiйна праця выкликана полѣпшенемъ долѣ учителѣвъ, а именно змѣна школъ фiлiяльныхъ на етатовй, новый подѣлъ учителѣвъ и высшiй вымѣръ ихъ пенсiй суть вже на укôнченю и въ послѣдныхъ дняхъ вересня вôйдуть въ въ жите.

Комiсiя буджетова приняла въ цѣлости прелiмiнарь краевого фонду школьного на 1893 р., пôдвысшила лишь рубрыку выдаткôвъ на дары зъ ласки о 615 зр., черезъ що недоборъ збôльшивъ ся о 1,301.815 зр. Кромѣ того ухвалила комiсiя, щобы Соймъ завôзвавъ правительство:

а) о пôдвысшене субвенцiѣ державнои на стипендiи для кандидатôвъ на учителѣвъ школъ народныхъ; — б) щобы краева Рада школьна доглядала точно того, щобы ученики и ученицѣ семiнарiй учительскихъ, що побирають стипендiи, не лишь зобовязували ся по укôнченю семiнарiѣ приймати посады въ публичныхъ школахъ народныхъ, але ихъ дѣйстно приймали.

Дальшй вѣсти зъ буковиньского сойму.

Bukow. Nachr. и N. fr. Presse подають теперь деякй близшй вѣсти, котрй поясняють близше то, що дѣялось на послѣдныхъ засѣданяхъ буковиньского сойму и показують длячого буковиньско-рускй послы розбили ся

Заручины.

Зъ французского, написавъ — Гiѣ ле Ру.

Воротарь вôдъ шпиталя задзвонивъ своимъ дзвôнкомъ; вôдтакъ перейшовъ ся по склепленôмъ коритари и кликнувъ крôзь дверѣ до почекальнѣ: „Своякы помершихъ!“ На то завôзване пôднялось изъ лавокъ кôлькоро людей убраныхъ чорно. Насамперед пуставъ ся якiйсь здоровенный мужчина, убраный такъ, якъ тй, що ѣздять по мори; на его шапочцѣ и на синôй блюзѣ було вышите червоною волôчкою имя его корабля „Люiзiяна“.

Вôнъ вѣвъ за руки двое дѣточокъ, хлопчика и дѣвчинку. Дѣтемъ завязали на шию чорнй хустинки на знакъ жалобы.

Вôдтакъ ишла якась жѣнка. Она вела также за руку малу дѣвчинку. Мати и дитина мали на головѣ великй бѣлй чипцѣ, такй, якъ ихъ носять бретоньскй селянки. На завôзване воротаря пôйшли тоѝ чоловѣкъ, жѣнка и дѣти до алеѣ въ городѣ, де проходжували ся въ довгихъ шпитальныхъ одежахъ недужй, котрымъ вже ставало лекше. На кôнци тои алеѣ була каплиця; люде зайшли до неи. Межи двома свѣчками стояли тутъ чотири домовины, вкрытй чорнымъ сукномъ.

Якiйсь чоловѣкъ въ чорнôй лiберiи, але котра вже трохи зеленаво свѣтила ся, спытавъ присутныхъ:

— До кого вы прийшли? Хто вашй помершй?

Бретонка вôдповѣла:

— Иво Карледакъ!

— То онъ той першiй... тамъ... коло тои свѣчки... А вы?

Морякъ державъ шапку въ дрожачôй руцѣ и сказавъ непевнымъ тихимъ голосомъ:

— Я прийшовъ за Мелянiею Лекаше.

Чоловѣкъ въ чорнôй лiберiи показавъ рукою. „Онъ тота домовина, число четверте“.

Вôдтакъ прийшовъ священикъ.

Чоловѣкъ и жѣнка стануди собѣ коло домовинъ, котрй имъ показано.

Коли вôдправа скôнчила ся и домовины взяли на мары, молода жѣнка лишь важко зôтхнула а чоловѣкъ сильно затрясъ ся.

Вынесли чотиры домовины на караванъ, до котрого запряженый бувъ лишь оденъ сивый кôнь. Якась стара жѣнка изъ свѣчкою въ руцѣ пустилась за возомъ а попереду ишовъ священикъ и читавъ зъ книжки. Дальше ишли тоѝ мужчина и жѣнка та вели дѣтей за руки. Они йшли вздовжь берега а кôнь поступавъ поволи стрôмкою дорогою. Ажь ось зôйшли ся обѣ родины разомъ.

Морякъ спытавъ?

— Вы ховаете чоловѣка?

Бретонка спустивши очи зôтхнула важко та й каже: Охъ, такъ, то мôй чоловѣкъ.

— Вôдъ чогожь вôнъ померъ?

— Вôдъ пропасницѣ, котрои набавивъ ся въ Кохiнкiнѣ.

Морякъ пôднявъ голову и сказавъ „То покôйникъ бувъ также морякомъ?“

— Такъ. Чотирнацять лѣтъ ѣздивъ по мори и нѣчого ему нѣколи якось не стало ся. Охъ, мôй Боже, якъ то теперь такъ стало ся, що вôнъ померъ? А такiй бувъ здоровый та сильный, бувъ бы кулакомъ стôлъ на двое розлупивъ! А яке було у него добре серце, особливо, коли мавъ трохи гроша! Охъ, бѣдный же ты мôй, бѣдный чоловѣче!

Вôдтакъ стала зъ тиха говорити, якъ бы сама до себе: „Не знайду вже нѣколи такого чоловѣка“.

И обоє замовкли. По моряку видко було, що ему стало жаль бѣдной жѣнки. За хвилю почавъ знову говорити:

— Та й зô мною таке, якъ зъ вами, бѣдна жѣнко. Я живъ зô своею жѣнкою вôсемъ лѣтъ. А я еѣ ще зъ молоду любивъ. Вы знаете, що то чоловѣкъ лишь разъ може такъ любити. Коли я вернувъ зъ моеи послѣднои подорожи, лишилось менѣ ще якъ разъ тôлько часу, щобы зъ нею попращатись. Вернути на

Перша изъ сихъ ґазетъ каже, що незадовго готова настати въ складѣ партіи буковиньского сойму значна змѣна, а то длятого, що 20 с. м. мають вôдбути ся въ Сторожинци выборы, зъ котрыхъ певно выйде Румунъ; вôдтакъ нововыбраный ректоръ університету, професоръ теольоґіѣ, Воюцкій, Румунъ, мае обняти свôй урядъ и тогды вôйде до сойму, а дотеперѣшный ректоръ, дръ Пшібрамъ, выступить зъ сойму — такъ отже Румуны зыскають два голосы, а сполучена нѣмецко-руско-польска партія стратить оденъ голосъ. Обава передъ такою змѣною була и причиною, що сполучена партія домагала ся конче веріфікаціѣ выборôвъ и обстае при тôмъ до нинѣ. Що до зложеня мандату дромъ Воляномъ, то подае згадана ґазета цѣкави и характеристични вѣсти. Дръ Волянъ належавъ спершу до сполученои партіѣ, але вôдтакъ написавъ письмо до председателя сеи партіѣ бурмістра Кохановского, що вôнъ не мае на стôлько моральнои силы, щобы яко лѣкарь и урядникъ краю вести безустанно борбу зъ партіями. Для святого спокою своеи душѣ складае мандатъ. Згадана ґазета подае такожь комунікатъ сполученои партіѣ, зъ котрого выходить, що члены еѣ дали собѣ слово, що будуть пôдчасъ цѣлои теперѣшнои сесіѣ являти ся въ новнôмъ числѣ: 1. при веріфікаціи, 2. при выборахъ до выдѣлу краевого, 3. при выборахъ постôйныхъ и всѣхъ иншихъ комісій якъ такожь при голосованяхъ, а то длятого, щобы забезпечити выбôръ до выдѣлу одного польско-вôрменьского члена. Дотичне письмо пôдписавъ такожь и дръ Волянъ.

Дня 13. с. м. не явивъ ся дръ Волянъ на засѣданяхъ сойму, его резиґнаціѣ не вôдчитано. Дня 14. прийшовъ вôнъ передъ засѣданемъ до комнаты нарадъ сполученои партіѣ и сказавъ, що на просьбу обохъ президентôвъ рѣшивъ ся задержати дальше мандатъ, але що хоче зъ обома партіями жити въ згодѣ, то станесь „дикимъ“ и буде голосувати пôсля свого погляду. Ще того самого дня голосувавъ вôнъ зъ Румунами противъ своихъ давныхъ союзникôвъ. Пос. Тиминьскій явивъ ся дня 14 с. м. першій разъ на засѣданю сойму, не пôдписувавъ згаданого письма сполученои партіѣ и приставъ отверто до Румунôвъ.

N. fr. Presse представляе зновъ такъ ситуацію въ буковиньскôмъ соймѣ: Зъ початкомъ сесіѣ мала румуньска партія 13 послôвъ, а противъ неи 17 послôвъ сполученои партіѣ (7 зъ мѣстъ, 5 вôрмено-польскихъ послôвъ, 4 Русины и дотеперѣшный ректоръ університету. Въ тôмъ вôдношеню могла настати змѣна, бо розписано выборы въ Сторожинци на 20 с. м. и мае вступити новый ректоръ. Тымъ способомъ Румуны мали бы 15 голосôвъ, а противна партія 16. Але вже зъ початкомъ сесіѣ стало звѣстно, що пос. Тиминьскій перейде до румуньскои партіѣ, бо мае обѣцяный мандатъ до выдѣлу краевого, и тогды сполучена партія зобовязала ся словомъ чести держати ся разомъ. Колижь черезъ выступлене дра Воляна та партія спала на 15 голосôвъ, то постановила конче домагати ся веріфікаціѣ выборôвъ ще передъ 24 с. м., коли то могла бы настати ще бôльша змѣна въ голосахъ въ еѣ некористь. Дальше описуе згадана ґазета хôдъ нарадъ на засѣданяхъ сойму, на котрый прийшло до здекомплетованя сойму, а о чôмъ мы вже вчера доносили.

Переглядъ політичный.

Найблизше засѣдане краевого сойму вôдбуде ся вже на певно въ середу дня 21 с. м., а порядокъ дневный того засѣданя буде розôсланый посламъ до дому. Причиною такъ довгои перервы бувъ бракъ матеріялу до нарадъ.

Є. Вел. Цѣсарь выѣде 20 с. м. до Ґеделі и верне зъ вôдтамъ дня 25, бо 26 мають приѣхати до Вѣдня король саскій и кн. Леопольдъ Баварскій. Оба Монархи и князь поѣдуть вôдтакъ на ловы до Стиріѣ.

Въ шлескôмъ соймѣ зажадали чески и польски послы перемѣны утраквѣстичныхъ школъ народныхъ на польски и чески.

О розрухахъ въ селѣ Юзôвцѣ катеринославскои ґуберніѣ въ Россіи суть вже теперь офіціяльни вѣсти. Показуе ся, що въ розрухахъ брали участь робôтники фабрични и гôрники, а вôддѣлъ козакôвъ не мôгъ собѣ дати зъ ними рады, хочь 23 зъ нихъ застрѣливъ а около 100 покалѣчивъ. Въ двохъ дняхъ зрабовано, розвалено и спалено 200 домôвъ. Шкода выносить пôвтора міліона. Два баталіоны пѣхоты обступили вôдтакъ село, половили робôтникôвъ, выбили ихъ буками, а вôдтакъ вôдставили до арештôвъ.

Президентъ Карно вôдповѣдаючи въ Поатіе на промову бурмістра, зазначивъ прихильнôсть населеня для републики и сказавъ, що край хоче по примѣру арміѣ моральнои едности, хоче мира, абы можна перевести реформы. Правительство мае обовязокъ сотворити краеви нову еру мира.

Новинки.

Львôвъ дня 16 вересня.

— **Въ товариствѣ „Родина“** въ Коломыи розпочали ся знову, якъ давнѣйше, щонедѣльни вечерницѣ. Перши вечерницѣ зъ забавою, танцями и импровизаціями выпали знаменито. Гостѣ въ жалемъ по 2 год. въ ночи розôйшли ся обѣцюючи собѣ слѣдуючои недѣлѣ знову ще численнѣйше зôбрати ся. Выдѣлъ запрашае всѣхъ Вп. Членôвъ зъ родинами.

— **Ц. к. школу лѣсничихъ** въ Болеховѣ покôнчили зъ вôдзначенемъ: Тадей Хмѣлевскій и Волод. Глѣбовицкій; а зъ добрымъ поступомъ: Меч. Александровичь, Фр. Бітнеръ, Григорій Целевичь, Левъ Свѣдерскій и Ант. Сальваровскій; зъ достаточнымъ поступомъ Іосифъ Шнайдеръ, Иванъ Буляндж, Федоръ Валекъ и Юліянъ Собекъ.

— **Почетнымъ членомъ** мѣста Львова именувала рада мѣска Впреосв. архіепископа Исаака Иссаковича зъ нагоды его 10-лѣтного ювилею архіепископского.

— **Краеве товариство електричне** мае повстати у Львовѣ. Оно мае на цѣли заведене електричного свѣтла у Львовѣ замѣсть ґазового и на улицяхъ мѣста и въ публичныхъ льокаляхъ. Краева выстава въ р. 1894 цѣла буде освѣтлена електрично.

— **Огнѣ.** Въ Яслискахъ погорѣло сѣмъ загородъ разомъ зô всѣмъ добуткомъ. Нещастє таке стрѣтило тыхъ самыхъ мѣщанъ, котри передъ шести лѣтами погорѣли, а теперь ледви за позычени грошѣ побудували ся. Нема року, щобы въ Яслискахъ хто не погорѣвъ. — Въ Ступкахъ пôдъ Тернополемъ згорѣли стирты сѣна на гумнѣ. — Огонь въ Миколаевѣ, про котрый мы вже коротко доносили, спаливъ 300 будынкôвъ, то єсть церковь, ранокъ и бôльшу половину мѣсточка. Огнева сторожа зъ Бôбрки приѣхала за пôзно. При огни не було майже нѣякого ратунку, бо не було воды. Хочь значна часть будынкôвъ була убезпечена, всежь таки шкода величезна, бо погорѣло все збôже. — Въ Бôрчу коло Комарна дня 14 с. м. погорѣли чотири селяньски загороды. Причиною огню було се, що господиня высыпала неосторожно попѣлъ коло хаты. Лише оденъ господарь бувъ убезпеченый на на 400 зр., а цѣла шкода выносить около 2000 зр. — Въ маґазинѣ загального шпиталю у Львовѣ згорѣло вчера богато соломы и сѣна. — Дня 14 с. м. въ полудне въ Костѣевѣ недалеко Куликова погорѣло двайцять кôлька господарѣвъ и всѣ будынки приходски. Отсихъ кôлька новыхъ выпадкôвъ огню єсть найлѣпшимъ доказомъ, якъ велика єсть потреба, щобы наши господарѣ забезпечували свое майно вôдъ огню; повинни отже користати зъ того, що мають свое товариство обезпечень „Днѣстеръ“ и забезпечувати въ нѣмъ свои будынки господарски. Выдатокъ малый а хосенъ зъ обезпеченя великій.

— **Холера въ Краковѣ.** Сконстатовано урядово, що въ Краковѣ появила ся вже холера. Лѣкарь повѣтовый, дръ Крокевичь, знайшовъ у померших тамъ дня 9

то, абы таке застати, то дѣйстно сумно. Щожь я теперь пôчну зъ тыми моими двоичкома дѣтьми?! За десять днѣвъ треба менѣ знову ити на море. Мои родичѣ не жиють тутъ, а моя жѣнка не мала такожь нѣякихъ своякôвъ.

Кôнь поступавъ скорше, а священикъ читавъ въ голосъ сумни молитвы. Холодный вѣтеръ вôдъ моря то пôднимавъ, то знову спускавъ кôнцѣ вôдъ бѣлого чипця селянки. Морякъ звернувъ свои очи на широке море. Єму здавалось, якъ колибъ вôнъ сѣвъ вже на свôй корабель, вже й видѣвъ землю поза собою, на котрôй мусѣвъ покинути могилу и двое сирôтокъ....

Єго тверда, запрацьована рука стиснула рученята дѣтей такъ сильно, що они ажь стали плакати. „Охъ, Боже мôй, щожь я теперь пôчну!“ зôтхнувъ вôнъ, и такъ до самого кладовища лишь на силу здержувавъ ся, щобы не розплакатись рясными сльозами. Переходили попри цѣлый рядъ свѣжо выкопаныхъ гробôвъ, котри лагодять вже напередъ для тыхъ, що мають въ нихъ спочити, ишли попри запавши ся могилки, въ котрыхъ спочивали други покôйники, до котрыхъ нѣхто не звѣдувавъ ся, нѣхто не складавъ имъ цвѣтôвъ, котри чекали лишь, коли прийде часъ, щобы зробити мѣсце другимъ.

И ось здôймили домовины зъ воза, а обое сумуючи выслухали молитвы, вôдмовленои якъ за душу ихъ покôйникôвъ такъ и за тамтыхъ другихъ померших.

Чи то були мужчины, чи женщины, а хтожь бы тымъ журивъ ся. Та й такъ нѣхто не прийшовъ вôдвести ихъ на вѣчный супочинокъ.

Чоловѣкъ и жѣнка опустивши руки, ледви дыхали и дивили ся зъ влѣплеными очима на могилы, доки послѣдна грудка не засыпала домовины; не рушились скорше зъ мѣсця, доки ажь не побачили, що на кождôй могилѣ поставлено вже малый деревляный хрестикъ.

Коли вже опинили ся коло входовыхъ ворôтъ, каже морякъ:

— Годѣжь намъ такъ розôйти ся; чей не вôдкажете менѣ, коли васъ попрошу трохи покрѣпити ся разомъ зô мною.

Бретонка не хотѣла, але була такъ утомлена и змучена, що таки пристала на то.

Коли такъ сидѣли при склянцѣ вина, пытае той чоловѣкъ:

— Кôлькожь вамъ лѣтъ?

— Трицять и три.

А вôнъ пытае дальше.

— У васъ лишь та одна дитина?

— Нѣ, єсть ще одна, але ту лишила у сусѣдки; ѣй два роки.

Морякъ наливъ вина до склянки, а вôдтакъ пытае несмѣливо: „А якъ бы вамъ такъ ще двое дѣтей прибуло до хаты, чи вы бы на то пристали?“ — Она выдивила ся на него и здогадала ся, що у него на думцѣ. „Якъ то, то вы хочете, щобы я...

— А щожь, буде й менѣ и вамъ добре та й дѣти на тôмъ зле не выйдуть!

Очи Бретонки спинили ся на широкôй груди чоловѣка, на котрôй було вышите имя „Люйзіяна“ и пытае его: А колижь идете на море?

— Зъ кôнцемъ сего мѣсяця. Ажь до тои поры буде ще досыть часу постарати ся намъ о потрѣбни паперы. Не хотѣвъ, бачите, сказати просто, що вôнъ хоче зъ нею пôбрати ся.

Вôдтакъ споглянувъ жѣнцѣ щиро въ очи.

Она не сказала нѣ сякъ, нѣ такъ, але кôнцѣ вôдъ еѣ чипця чогось задрожали. Она мовчала тронута.

И вôнъ такъ само тронутый подавъ ѣй понадъ склянками свою широку руку и сказавъ: „Згода!“ И тамтымъ двоѣмъ буде лекше спочивати въ могилѣ.

а 14 с. м. людей холеричного баціля Коха и выховавъ зъ нихъ чисту культуру. Именно дня 9 вересня померла въ Подґужу коло Кракова по короткôй недузѣ зъ объявами подôбными до холеричныхъ, 30-лѣтна Заденцка. На другій день померъ въ недалеко положенôмъ домѣ пятилѣтный Ґерчакъ, середъ подôбныхъ обявôвъ. Дня 14 с. м. въ тôмъ самôмъ окрузѣ домôвъ, де померли тамтѝ особы, умерло знову двоє людей на холеру. Правдоподôбно и пята особа Гнатъ Сондоръ померъ на холеру. Чи холеру завезено тамъ, ще не розслѣджено. Мѣсцевѝ власти зарядили якъ найострѣйшѝ средства осторожности.

— **Вѣсти про холеру.** Зъ Мидльникъ повѣта краковского донесено, тамошному старосту о пôдозрѣнôмъ случаю смерти. Секція трупа помершои жѣнки выказала, що она умерла на тифъ черева, скомплікованый зъ запаленємъ легкихъ. — Ц. к. Міністерство справъ внутрѣшныхъ звернуло увагу на небезпечнôсть, яка могла бы повстати, коли бы пôдчасъ холеры розвезено сю пошесть въ наслѣдокъ громадной утечѣ населеня. Уступъ того розпорядженя, що вôдносить ся до Галичины и Буковины, такъ звучить: „Коли бы холєра появила ся въ полуднево-всхôднôй Буковинѣ, треба отворити стацію ревізійну въ Червôвцяхъ, а на случай дальшого єѣ розширеня, въ Коломыи, а то для охороны Галичины. Вôдтакъ треба бы утворити цѣлу систему подôбныхъ стацій вздовжъ цѣлои галицко-угорской границѣ на передграничныхъ зелѣзничихъ стаціяхъ. Єсли показала бы ся конечнôсть замкнути Галичину и всхôдный Шлезкъ, тогдѣ стаціи, о котрыхъ мова, треба заложити въ Одербергѣ, Бѣлицяхъ и Живци, а взглядно въ Тѣшинѣ и Преровѣ“. — О дотерѣшныхъ розмѣрахъ холеры въ Россіи подає петербургскій „Правительственный Вѣстникъ“ такѝ данѝ: До дня 1 вересня умерло на холєру въ Россіи 144.590 осôбъ. Найгôршими ґуберніями и округами пôдъ взглядомъ холеры були слѣдуючѝ: Кавказъ (умерло 53.159 осôбъ), земля войска донського (умерло 14.592), ґубернія саратовска (10.297), самарска (9.728) и т. д. Въ 22 ґуберніяхъ умерло менше якъ 1000 осôбъ. Найменше померло въ ґуберніяхъ: новгородскôй 1 особа, тверскôй 8, кієвскôй 16, черниговскôй 28, херсоньскôй 46, тульскôй 80, костромскôй 82, люблиньскôй 91 и тавридскôй 94. — Зъ причины побуту царя въ царствѣ польскôмъ перетягнено мѣжъ Ченстоховою а ґуберніею люблиньскою, навѣщеною холерою, кордонъ войсковый и здержано комунікацію. — Мешканцѣ Гамбурґа ажь теперь зô статистики довѣдали ся, що бувъ день, въ котрôмъ 1000 осôбъ захорувало тамъ на холеру; два днѣ, въ котрыхъ число хорыхъ перевысшило 1000, а оденъ (27 серпня), коли сягнула понадъ 1100. Дня 30 серпня було 484 выпадкôвъ смерти, а ще 2 вересня 478, ажь вôдъ тогды се страшне число починає опадати, такъ напр. вчера померло лише 98. Люде вже трохи повеселѣйшали, але до мѣста ихъ нѣхто не приѣздить; тому декотрѝ поѣзды зелѣзничѝ перестали межи Берлиномъ а Гамбурґомъ курсувати.

— **Градъ.** Въ Превоботнôмъ, въ повѣтѣ ряшѣвскôмъ, упавъ дня 7 вересня о 6 ôй годинѣ по полудни градъ величины волоского орѣха, повыбивавъ вôкна въ костелѣ вôдъ полудневои стороны и поробивъ значнѝ шкоды въ коньскôмъ зубѣ, капустѣ, лупинѣ; побивъ дуже богато качокъ и польнои птицѣ.

— **Наука стеноґрафіѣ.** Безплатный курсъ науки стеноґрафіѣ польскои для ширшои публики зачне ся въ середу дня 5 жовтня въ школѣ им. Мицкевича у Львовѣ. Наука буде що середы и суботы вôдъ год. 5 до 6 по полудни. Выкладати буде п. Іосифъ Полиньскій, екзаминаторъ при комісіи стеноґрафічнôй и директоръ соймового бюра стеноґрафічного. Наука обчислена на три мѣсяцѣ.

— **Въ наслѣдокъ выбуху бензины.** Зъ попареныхъ при ул. Курковôй у Львовѣ осôбъ, померли вчера двѣ, именно Софія Ковикъ и дволѣтный сынокъ п. Абдермана.

— **Секція тѣла** пок. Ивана Шведа, що застрѣливъ проф. Ґловацкого, показала, що вôнъ терпѣвъ на хронічне запалене болонъ мовку. На самôмъ мозку вôдкрыто зеленѝ плямы величины срѣбного ринського. Зъ того видко, що Шведъ бувъ неспособна розуму. Передвчера поховали его безъ духовеньства, а вчера кôлька тысячь народу вôдвело до могилы пок. Фелікса Ґловацкого. Ґімназію замкнено.

— **Баціль на банкнотахъ.** Два испаньскѝ лѣкарѣ розслѣджували банкноты зô становиска лѣкарского и зыслѣдили, що банкноты чимъ довше переходять зъ рукъ до рукъ, тымъ бôльше важать. Походить то вôдъ баціль. На однôмъ банкнотѣ начислено ихъ до 19.000. Въ нихъ перевагу має баціль, котрый, якъ защѣпити звѣрятамъ, убиває ихъ дуже скоро. Єго и звуть баціломъ банкнотовымъ. Также найдено на банкнотахъ баціль сухôтъ, діфтеріѣ, тифу и червôнки. Отже, кому житє миле, то хиба нехай не бере банкнотôвъ до руки? На щастє не такій чортъ страшный, якъ єго малюють.

† Посмертнѝ вѣсти.

Померли: Въ Молотовѣ, тамошный парохъ и деканъ ходорôвскій, о. Теодоръ Ступницкій, въ 71 роцѣ житя. Вѣчна єму память! — Теодора зъ Зубрицкихъ Телішевска, жена ц. к. нотаря и посла на Соймъ краєвый и до Рады державнои, по довгôй и тяжкôй слабости, переживши 29 лѣтъ, упокоила ся дня 16 с. м. о 5 год. по полудни. Похоронъ вôдбуде ся дня 18 с. м. о годинѣ 4 по полудни въ дому пôдъ ч. 29 ул. Валова до родинного гробôвника на кладовищи Личаковскôмъ.

Всячина.

— **Торговля людскимъ волосємъ.** У насъ ще якось не видко того, щобы по селахъ волочили ся — якъ то по иншихъ краяхъ — такѝ аґенты, що то купують людске волосє, а то просто длятого, що у насъ уважає ся за найбôльшій соромъ, колибъ дѣвчина дала собѣ утяти волосє, а молодицѣ знову въ многихъ сторонахъ особливо же по мѣстахъ носять коротке волосє, и не мали бы що продати. Не такъ по иншихъ краяхъ. Тамъ веде ся торговля людскимъ волосємъ на великѝ розмѣры. Найбôльше торгують людскимъ волосємъ у Франціи, въ Италіи и въ Испаніи а вôдтакъ въ Россіи, Швеціи и Норвеґіи, въ Бельґіи и въ Австріи, де особливо Чехи, Морава и Шлезкъ доставляють найбôльше людского волося. Швайцарія, австрійскѝ краѣ альпейскѝ и Болгарія не беруть майже нѣякои участи въ торговли людскимъ волосємъ. Що посылають на европейскѝ торги заморскѝ краѣ, о тôмъ нема що и згадувати, бо то волосє а не вôдзначаєсь анѣ скôлькостію анѣ добротою. Иногдѣ прийде на европейскій торгъ якась пака людского волося зъ Индіѣ, зъ Хіны або зъ пôвнôчнои Америки, але то по найбôльшôй части товаръ лихій, грубе волосє, особливо то, що приходить зъ Индіѣ и негодить ся до нѣчого хиба на плетене мотузкôвъ.

Найлѣпше людске волосє доставляє на торги Франція, особливо єѣ полудневѝ стороны, зъ вôдки приходить товаръ дивно мягкій. Нѣякій шовкъ не єсть такъ мягкій, якъ волосє сѣльскихъ красавиць французскихъ. Краѣ голандскѝ, пôвнôчно-нѣмецкѝ и шведскѝ роблять дуже добрѝ интересы зъ бѣлявымъ волосємъ, котре переходить цѣлый рядъ краски вôдъ бѣлои якъ ленъ ажь до золото-жовтои. Довге волосє, темне и чорносвѣтяче походить зъ Италіѣ и Испаніѣ. Найдорожше платить ся волосє рôвнобарвне рудои ажь червонои краски, бо оно дуже рѣдке.

Колижь спытати теперь, на що то все волосє? — то вôдповѣдь на то легка: на доповнене того, чого природа поскупила або що вôдобрала. Мода въ причѣсуваню головъ у дамъ вымагає богато волося, а коли нема свого, то треба заступити єго, бо такъ хоче всемогуча мода. А кому передъ часомъ выпало волосє, або хто хочь и старый дѣдъ, але все ще хотѣвъ бы удавати молодого, то покрыває свои браки чужимъ волосємъ. Чужого волося потребують не лишь великѝ и малѝ панѣ на пôдкладки (шіньоны) и фальшивѝ косы, але й мужчины на свои паруки. На то иде не лишь велике множество жѣночого волося, але показуєсь навѣть потреба заступати єго чимось иншимъ, особливо джутою. Мужескихъ парукъ зъ джуты ще не роблять, але дамскихъ шіньонôвъ єсть вже дуже богато. Знатокъ и менше знаючій ся чоловѣкъ легко спôзнасть ся на тôмъ товарѣ. Красный вôнъ не єсть, але для многихъ лекше єго роздобути, якъ фальшиву прикрасу зъ людского волося, а для моды й то выстане. Жадна женщина не видить того сама на собѣ, якъ то погано и смѣшно, але на другихъ то заразъ добачить, якъ то имъ не до лиця зъ фальшивымъ волосємъ.

Але не лишь на косы и паруки зуживає ся велике множество чужого волося; новочасный промыслъ вернувъ ся до старосвѣтского и якъ колись давно, такъ и теперь выплѣтають зъ волося нараменники, перстенѣ лапцушки до годинникôвъ, роблять штучнѝ цвѣты и т. д. Абы зужиткувати также и грубшѝ роды людского волося або барву, котра въ иншôй порѣ менше поплачує, выробляють зъ нихъ навѣть пôдошвы до выступцѣвъ, якихъ дуже радо уживають великѝ дамы по своихъ сальонахъ, ба уживають навѣть до выробу мотузя и линвъ.

Зъ того ужитку волося, котрого доставляє живе и мертве людске тѣло, можна легко зрозумѣти, якъ велика єсть нимъ торговля. Найбôльше волося доставляють шпиталѣ, въ котрыхъ дуже часто обтинають волосє вже недужимъ, котрыхъ приставлять до шпиталя, а вôдтакъ и помершимъ, котрыми нѣхто въ недузѣ и по смерти не заопѣкувавъ ся. Также и вязницѣ доставляють свою пайку. Менша часть волося, що появляєсь въ торговли, походить зъ живыхъ людей. Въ декотрыхъ краяхъ увывають ся по селахъ проворнѝ а хитрѝ аґенты, що за леда яку дурницю, за рѣдоньку шовкову хустинку, за якій локоть стяжки або за кôлька шнуркôвъ фальшивыхъ коралѣвъ, выманюють вôдъ дѣвчатъ ихъ красне волосє и обтинають ихъ єго при самôй головѣ. Нерозважнѝ дѣвчата потѣшають ся тымъ, що имъ волосє за якійсь часъ выросте знову и думають, що зробили добру замѣну за своє природне добре, котре ихъ нѣчого не коштувало.

Головный торгъ на людске волосє вôдбуває ся въ Марсиліи, куды привозять волосє зъ Италіѣ, Испаніѣ и полудневои Франціѣ, пересѣчно 30.000 кільо рôчно. Въ Каєнъ продає ся волосє людске цѣкавымъ способомъ. Дѣвчата, що радѝ бы продати окрасу своеи головы, приходять на торгъ и ходять по мѣстѣ зъ розпущенымъ волосємъ и чекають на купцѣвъ. Тѝ приглядають ся имъ по черзѣ, розслѣджують барву волося, ихъ довготу, мягкôсть, торгують ся, а вôдтакъ купують за тымъ менши грошѣ, чимъ бôльше явило ся дѣвчатъ на торзѣ. Въ Россіѣ, вôдъ коли знесено панщину, и не можна нѣкого змусити, щобы продававъ волосє, торговля волосємъ дуже упала.

Цѣна волося установляєсь пôсля довготы, барвы и мягкости и пôдносить ся звычайно вôдъ 8 до 30 зр. за пôвъ кільо. Въ Анґліи платять за пôвъ кільо красного сырого (неочищеного) товару до 80 шілінґôвъ (около 45 зр.). Франція доставляє рôчно ажь 100.000 кільо волося и тамъ платить ся просто зъ головы вôдъ особы по 1 до 6 франкôвъ (50 кр. до 3 зр.). Пересѣчна вага французскои косы выносить 10 лутôвъ, италіяньскои 12, а нѣмецкои 20 лутôвъ. Найменше иде на торгъ нѣмецке волосє, бо оно найгôрше

Хто хоче зъ успѣхомъ торгувати людскимъ волосємъ, мусить вправляти ся до того черезъ кôлька лѣтъ. При тôмъ помагає навѣть здоровый добрый нюхъ. Вправный торговельникъ розрôзнасть н. пр. французске волосє вôдъ нѣмецкого деколи вже своимъ носомъ.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Вѣдень 17 вересня. Головнымъ учителемъ при семинаріи учительскôй у Львовѣ именованый Титъ Слонецкій, головною учителькою при женьскôй семінаріи учительскôй въ Перемышли именована Лаврона Пшибыльска.

Будапештъ 17 вересня. Вѣсть, будьто бы въ тутешныхъ вязницяхъ выбухла холєра, єсть безосновна.

Опава 17 вересня. Маршалокъ краю зложивъ въ имени Є. Вел. Цѣсаря кондоленцію родинѣ померщого посла Демеля.

Петербургъ 17 вересня. Ген. Чернореинъ именованый комадантомъ крѣпости Ковно, ґен. Бурси именованый командантомъ въ Бобринску.

Гамбурґъ 17 вересня. Вôдъ початку холеры ажь доси занедужало 14894 людей а померло 6.506. Вчера занедужало тутъ 222 а померло 98.

Одвѣчальный редакторъ: Адамъ Кроховецкій.

Инсераты („оповѣщеня приватнî") якъ для „Народнои Часописи" такъ такожъ для „Ґазеты Львôвскои" принимае лишь „Бюро Дневникôвъ" Людвика Пльона, при улици Кароля Людвика ч. 9, де такожъ знаходить ся Експедиція мѣсцева тыхъ ґазетъ.

Експедиція мѣсцева

НАРОДНОИ ЧАСОПИСИ

зъ днемъ 1 (13) сѣчня 1892 перенесена до

„БЮРА ДНЕВНИКÔВЪ" ЛЮДВИКА ПЛЬОНА,

улиця Кароля Людвика, ч. 9.

„Бюро Дневникôвъ" буде приймати, выключно, вôдъ Нового року предплату мѣсцеву.

Инсераты („оповѣщеня приватнî") якъ для „Народнои Часописи" такъ такожъ для „Ґазеты Львôвскои" вôдъ теперь буде принимати лишь горѣ назване „Бюро Дневникôвъ" Людвика Пльона.

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.